

De instrumentenkoffer

Mogelijkheden om natuurdoelen
in te passen in uw bedrijfsvorming

Versie 2, oktober 2017

Wat is de Instrumentenkoffer?

Wij zijn blij dat u zich als agrarisch ondernemer oriënteert op de mogelijkheden om natuurdoelen in te passen in uw bedrijfsvorming. Er zijn nogal wat regelingen en mogelijkheden om u hierbij te ondersteunen. Maar wat zijn die regelingen dan, en hoe helpen ze u? In deze instrumentenkoffer zijn alle regelingen gebundeld en uitgelegd.

De koffer is een 'gereedschapskist' waar u instrumenten uit kunt halen. Instrumenten om u te helpen bij de omvorming tot een bedrijf dat natuurdoelen realiseert binnen de agrarische bedrijfsvoering. Daarmee werkt u aan een toekomstbestendige bedrijfsvoering.

In de koffer zijn de instrumenten gesorteerd op 4 thema's:

A. Garanties bij investeringen op lange termijn
→ zie pagina 3.

B. Extra grond om uw bedrijf rendabel te houden
→ zie pagina 4.

C. Subsidieregelingen waar u mogelijk gebruik van kunt maken → zie pagina 5.

D. Bedrijfsbeëindiging of -verplaatsing als u ervoor kiest om niet mee te doen met zelfrealisatie
→ zie pagina 6.

Meer weten?

Wilt u meer weten over instrumenten die voor u geschikt zouden kunnen zijn? Neem dan contact op met het Programmteam Veenweiden, telefoon 070 441 6467.

Garanties op lange termijn

U wilt wel meedoen met zelfrealisatie, maar u wilt garanties op lange termijn. Omdat uw investeringen alleen op langere termijn rendabel zijn, of om een lening bij de bank te kunnen afsluiten. De provincie kan u helpen door u langer zekerheid te bieden.

A. Langjarige beheerovereenkomsten

Als u meedoet aan zelfrealisatie, heeft u inkomsten van uw agrarische activiteiten, maar ook van uw activiteiten als beheerder van natuur. Zo heeft u mogelijk recht op een vergoeding vanuit de Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer (SNL, zie C). De SNL geldt steeds voor maximaal 6 jaar. U wilt echter graag zekerheid op langere termijn, en mogelijk eist uw bank dat ook van u. De provincie Zuid-Holland garandeert, als onderdeel van de uitvoeringsovereenkomst, dat u 12 jaar kunt rekenen op vergoeding voor natuurbeheer. Indien u na 6 jaar geen recht meer zou hebben op SNL - vanwege gewijzigde voorwaarden - zorgt de provincie dat u toch nog 6 jaar deze inkomsten krijgt ter hoogte van de SNL-subsidie.

Dit geldt natuurlijk alléén als u blijft voldoen aan de afgesproken voorwaarden voor natuurbeheer, maar dat spreekt vanzelf.

Extra grond

U wilt meedoen met zelfrealisatie, maar u voorziet dat u méér grond nodig heeft om uw natuurbedrijf rendabel te maken. De provincie kan u helpen door extra grond in pacht of in eigendom aan te bieden. De provincie heeft namelijk grond in eigendom, zowel binnen als buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Die grond kan ze inzetten voor het halen van uw (natuur-)doelen.

B 1. Extra grond in pacht

Als u meedoet aan zelfrealisatie én u gebruikt een deel van uw (eigen of pacht-)grond voor het halen van natuurdoelen, komt u mogelijk in aanmerking voor het pachten van extra grond van de provincie.

Pachtgronden worden uitgegeven voor een periode van 6 jaar, maar de provincie kan u meer zekerheid bieden door meteen twee pacht-perioden met u af te spreken. Na 6 en 12 jaar wordt gekeken of u voldoende maatregelen heeft genomen om de natuurdoelen te halen op de pachtgrond. Als dat zo is, kunt u gronden van de provincie kopen of in erfpacht nemen.

B 2. Extra grond in eigendom

Als u meedoet aan zelfrealisatie én u gebruikt een deel van uw (eigen of pacht-)grond voor het halen van natuurdoelen, komt u in aanmerking voor het kopen van extra grond van de provincie Zuid-Holland.

Subsidies/vergoedingen

U wilt meedoen met zelfrealisatie en u wilt gebruik maken van vergoedingen/subsidies van de overheid. Maar welke subsidies zijn er precies, en wanneer komt u ervoor in aanmerking? Hieronder vindt u een overzicht.

Er zijn vergoedingen/subsidies beschikbaar voor:

1. afwaardering van agrarische grond naar natuurgrond (SKNL*),
2. inrichting voor natuur (SKNL*),
3. beheer van natuur (SNL**).

* SKNL = *Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap Zuid-Holland*

** SNL = *Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer Zuid-Holland.*

Deze vergoedingen/subsidies kunt u aanvragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Op de website www.rvo.nl vindt u informatie en de benodigde formulieren.

C 1. Afwaardering van grond (SKNL)

Natuurgrond heeft een lagere marktwaarde dan agrarische grond. De waardedaling is afhankelijk van het natuurdoel voor de grond. Voor de waardedaling van landbouwgrond naar natuurgrond met beperkte landbouwmogelijkheden kunt u een vergoeding krijgen.

C 2. Inrichting van natuur (SKNL)

Om uw natuurdoelen te halen, zult u waarschijnlijk uw gronden (deels) anders inrichten. U kunt subsidie krijgen voor de kosten die u daarvoor maakt.

C 3. Beheer van natuur (SNL)

Als u binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland natuur beheert, heeft u als eigenaar recht op een provinciale beheersubsidie. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het type natuurbeheer en de te behalen doelen.

Bedrijfsbeëindiging of -verplaatsing

U bent tot de conclusie gekomen dat “natuurinclusieve landbouw” niet bij u past. Dat betekent dat u uw agrarische activiteiten niet meer binnen de NNN-begrenzing kunt voortzetten. U wilt dus óf uw bedrijf verplaatsen, óf helemaal stoppen met uw agrarische activiteiten. In beide gevallen kan de provincie u helpen/ondersteunen.

NB: U hoeft in geen geval een andere woning te zoeken; wonen in NNN-gebied blijft mogelijk.

D 1. Bedrijfsverplaatsing

De stuurgroep kan u bijstaan in het zoeken naar mogelijkheden om uw bedrijfsgronden te verplaatsen naar buiten de begrenzing van het NNN. U krijgt hulp bij het zoeken naar een nieuwe vestigingsplek, uw bedrijf wordt aangekocht tegen agrarische waarde en u komt mogelijk in aanmerking voor vergoeding van bijkomende kosten.

D 2. Bedrijfsbeëindiging

Indien u besluit om het bedrijf te beëindigen, wordt u geholpen om gronden en opstallen te verkopen aan belangstellende partijen die bereid zijn om in te stappen bij de realisatie van de natuuropgave. Hierbij geldt de marktconforme huidige (meestal agrarische) waarde van de grond, vast te stellen door een onafhankelijk taxateur.

Als uw bedrijfsgronden slechts voor een deel binnen het NNN liggen, worden bovenstaande vergoedingen naar rato berekend.

Uw partners

Bij het omvormen van uw bedrijf bieden wij u ondersteuning aan. Wie zijn “wij”?

Makelaar natuurinclusieve landbouw

De makelaar natuurinclusieve landbouw helpt u om zelf natuur te realiseren binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. Hij is vraagbaak voor iedereen die wil starten met natuurontwikkeling en –beheer. Hij kan ook onafhankelijke hulp voor u inhuren, bijvoorbeeld voor het maken van een ondernemingsplan. De makelaar wil samen met u komen tot langdurige overeenkomsten over het realiseren en beheren van natuur.

Ecologisch adviseur

Bij de inpassing van de natuur in uw agrarische bedrijfsvoering kunt u gebruik maken van een ecologisch adviseur. Hiervoor kunt u financiële ondersteuning krijgen.

Provincie Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland staat garant voor een aantal financiële zekerheden. De provincie wil namelijk de realisatie van natuur graag in handen geven van agrariërs in het gebied, in natuurinclusieve bedrijven, waar economie en ecologie samengaan.

Stuurgroepen Veenweiden

De Stuurgroepen Veenweiden hebben de regie op de uitvoering van gezamenlijke afspraken over realisatie van natuur, duurzaam waterbeheer, versterken van de landbouw en kansen benutten voor recreatie. Er is een Stuurgroep Gouwe Wiericke en een Stuurgroep Krimpenerwaard.

In de Stuurgroepen zitten gemeente(n) en waterschap(pen). Zij hebben de provincie gevraagd om u als ondernemer/agrariër te ondersteunen bij het uitvoeren van natuurbeheer.

Programmabureau Veenweiden

De Stuurgroepen worden ondersteund door het Programmabureau. De medewerkers van dit bureau zorgen dat het Natuurnetwerk Nederland wordt gerealiseerd.

Let op!

- Deze brochure geeft u een eerste indruk van de instrumenten. Aan deze brochure kunnen geen rechten ontleend worden.
- Deze brochure is gedrukt in oktober 2017. Regelingen veranderen soms. De makelaar inclusieve landbouw heeft altijd de meest actuele informatie.

Ook op de websites www.veenweidengouwewiericke.nl en www.veenweidenkrimpenerwaard.nl staat actuele informatie.

Meer informatie

- Zie de websites www.veenweidengouwewiericke.nl en www.veenweidenkrimpenerwaard.nl
- Neem contact op met het Programmabureau via 070 441 6467 of via de mailadressen info@veenweidengouwewiericke.nl of info@veenweidenkrimpenerwaard.nl.

Colofon

Uitgave: Provincie Zuid-Holland en de Stuurgroepen Veenweiden

Illustraties: Freepik.com

© oktober 2017

1710xxxxxxxx